

Меѓународен сметководствен стандард 1

Презентирање на финансиски извештаи

Цел

- 1 Овој Стандард ја пропишува основата за презентирање на финансиските извештаи за општа намена за да се обезбеди споредливост како со финансиските извештаи на ентитетот од претходни периоди така и со финансиските извештаи на други ентитети. Тој утврдува севкупни барања за презентирање на финансиските извештаи, упатства за нивната структура и минимални барања за нивната содржина.

Делокруг

- 2 Ентитетот треба да го применува овој Стандард за подготвување и презентирање на финансиски извештаи за општа намена во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).
- 3 Други МСФИ поставуваат критериуми за признавање, мерење и обелоденување на посебни трансакции и други настани.
- 4 Овој Стандард не се применува на структурата и содржината на скратените меѓупериодични финансиски извештаи подготвени во согласност со МСС 34 *Меѓупериодско финансиско известување*. Сепак, точките 15-35 се применуваат на таквите финансиски извештаи. Овој Стандард се применува еднакво кај сите ентитети, вклучувајќи ги тие кои презентираат консолидирани финансиски извештаи како и тие кои презентираат посебни финансиски извештаи како што е дефинирано во МСС 27 *Консолидирани и посебни финансиски извештаи*.
- 5 Овој Стандард користи терминологија која е соодветна за профитно ориентирани ентитети, вклучувајќи деловни ентитети во јавниот сектор. Доколку ентитети со непрофитни активности во приватниот сектор или јавниот сектор го применуваат овој Стандард, можеби ќе треба да ги променат описите користени за определени линиски ставки во финансиските извештаи како и за самите финансиски извештаи.
- 6 Слично, ентитети кои немаат главнина како што е дефинирано во МСС 32 *Финансиски инструменти: презентирање* (на пример, некои заеднички фондови) и ентитети чии акционерски капитал не е главнина (на пример, некои кооперативни ентитети) можеби ќе треба да го приспособат презентирањето на финансиски извештаи на учеството на членовите или учеството на имателите на единици во заеднички фондови.

Дефиниции

- 7 Во овој Стандард се користат следните поими со наведените значења за нив:

Финансиски извештаи за општа намена (се повикуваат како 'финансиски извештаи') се оние извештаи кои се наменети да ги задоволат потребите на корисниците кои не се во можност да бараат од ентитетот да подготвува извештаи прилагодени на нивните посебни потреби за информации.

Непрактично. Примената на некое барање е непрактична кога ентитетот неможе да го примени и после секаков разумен напор тоа да го направи.

Меѓународни стандарди за финансиско известување (МСФИ) се стандарди и толкувања усвоени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС). Тие вклучуваат:

 - (а) Меѓународни стандарди за финансиско известување.
 - (б) Меѓународни сметководствени стандарди.
 - (в) Толкувања кои ги развива Комитетот за толкувања за меѓународно финансиско известување (КТМФИ) или поранешниот Постоен комитет за толкувања (ПКТ).

Материјално Испуштања или погрешни прикажувања на ставки се материјални доколку тие би можеле, индивидуално или заедно, да влијаат на економските одлуки кои ги донесуваат корисниците врз основа на финансиските извештаи. Материјалноста зависи од големината и природата на испуштањето или погрешното прикажување за кое се расудува во околностите на опкружувањето. Големината или природата на ставката или комбинација од двете, може да претставува одлучувачки фактор.

Проценувањето дали некое испуштање или погрешно прикажување би можело да влијае врз економските одлуки на корисниците, и на таков начин да биде материјално, бара разгледување на карактеристиките на тие корисници. *Рамката за подготвување и презентирање на финансиски извештаи* во точка 25 наведува 'се претпоставува дека корисниците имаат разумно знаење за деловното работење и економските активности и сметководството, и подготвени се да ги проучат информациите со разумно внимание'. Затоа, проценката треба да земе во предвид како корисници со такви карактеристики би можело разумно да се очекува да бидат под влијание кога донесуваат економски одлуки.

Белешките содржат дополнителни информации покрај оние кои се презентираат во извештајот за финансиската состојба, извештајот за сеопфатна добивка, одделниот биланс на успех (доколку е презентираан), извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови. Белешките обезбедуваат наративни описи или подетални анализи на ставките кои се презентирани во тие извештаи како и информации за ставки кои не се квалификуваат за признавање во тие извештаи.

Останата сеопфатна добивка вклучува ставки на приходи и расходи (вклучувајќи корекции за рекласификации) кои не се признаваат во добивката или загубата како што се бара или е дозволено со други МСФИ.

Компонентите на останата сеопфатна добивка вклучуваат:

- (а) Промени во ревалоризационите вишоци (види МСС 16 *Недвижности, постројки и опрема* и МСС 38 *Нематеријални средства*).
- (б) Актуарски добивки и загуби на дефинирани планови за користи признаени во согласност со точка 93А на МСС 19 *Користи за вработените*.
- (в) Добивки и загуби кои произлегуваат од преведување на финансиски извештаи на странско работење (види МСС 21 *Ефектите од промени на девизни курсеви*).
- (г) Добивки и загуби од повторно мерење на финансиските средства расположливи за продажба (види МСС 39 *Финансиски инструменти: признавање и мерење*).
- (д) Ефективниот дел на добивките или загубите од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови (види МСС 39).

Сопственици се иматели на инструменти класифицирани како главнина.

Добивка или загуба се вкупните приходи намалени за расходите, исклучувајќи ги компонентите на останата сеопфатна добивка.

Корекции за рекласификација се износите кои се рекласифицирани во добивката или загубата во тековниот период, а кои биле признаени во останата сеопфатна добивка во тековниот или минати периоди.

Вкупна сеопфатна добивка е промена во главнината во текот на периодот како резултат на трансакции и други настани, освен оние промени кои се резултат на трансакции со сопствениците во нивното својство на сопственици.

Вкупната сеопфатна добивка ги опфаќа сите компоненти на 'добивка или загуба' и 'останата сеопфатна добивка'.

8 Иако овој Стандард ги користи поимите 'останата сеопфатна добивка', 'добивка или загуба' и 'вкупна сеопфатна добивка', ентитетот може да користи и други поими со кои ќе ги опише збирите доколку нивното значење е јасно. На пример, ентитетот може да го користи поимот 'нето добивка' за да опише 'добивка или загуба'.

8А Следните поими се опишани во МСС 32 *Финансиски инструменти: презентирање* и се користат во овој Стандард со значењето наведено во МСС 32:

- (а) Финансиски инструмент кој може да се врати на издавачот, класифициран како сопственички инструмент (опишано во точките 16А и 16Б на МСС 32).
- (б) Инструмент кој му наметнува обврска на ентитетот да и даде на друга страна пропорционален удел во нето средствата на ентитетот само во случај на ликвидација,

класифициран како сопственички инструмент (опишано во точките 16В и 16Г на MCC 32).

Финансиски извештаи

Целта на финансиските извештаи

- 9 Финансиските извештаи претставуваат структурирано прикажување на финансиската состојба и финансиската успешност на еден ентитет. Целта на финансиските извештаи е да обезбедат информации за финансиската состојба, финансиската успешност и паричните текови на ентитетот кои се корисни за широк круг на корисници во донесувањето на економски одлуки. Финансиските извештаи исто така ги покажуваат резултатите од управувањето на раководството со ресурсите кои му се доверени. За да ја исполнат оваа цел, финансиските извештаи обезбедуваат информации за:

- (а) Средствата.
- (б) Обврските.
- (в) Главнината.
- (г) Приходи и расходи, вклучувајќи добивки и загуби.
- (д) Уплати од и распределби на сопствениците во нивното својство на сопственици.
- (ф) Паричните текови на ентитетот.

Овие информации, заедно со другите информации во белешките, им помагаат на корисниците на финансиски извештаи во предвидувањето на идните парични текови на ентитетот, а посебно нивниот временски распоред и сигурност.

Комплетен сет на финансиски извештаи

- 10 **Комплетен сет на финансиски извештаи опфаќа:**
- (а) Извештај за финансиската состојба на крајот на периодот.
 - (б) Извештај за сеопфатна добивка за периодот.
 - (в) Извештај за промени во главнината за периодот.
 - (г) Извештај за парични текови за периодот.
 - (д) Белешки, кои опфаќаат преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.
 - (ф) Извештај за финансиската состојба на почетокот на најраниот споредбен период кога ентитетот применува сметководствена политика ретроспективно или прави ретроспективно повторно прикажување на ставки во своите финансиски извештаи, или кога врши рекласификација на ставки во своите финансиски извештаи.

Ентитетот може да користи други наслови за извештаите освен тие кои се користат во овој Стандард.

- 11 **Ентитетот треба да го прикажува се еднаква важност секој од финансиските извештаи во комплетниот сет на финансиски извештаи.**

- 12 Како што е дозволено со точка 81, ентитетот може да ги прикажува компонентите на добивка или загуба или како дел од единствен извештај за сеопфатна добивка или во одделен биланс на успех. Кога се презентира биланс на успех тој претставува дел од комплетниот сет на финансиските извештаи и ќе биде изложен веднаш пред извештајот за сеопфатна добивка.

- 13 Многу ентитети прикажуваат, надвор од финансиските извештаи, финансиски преглед од страна на раководството кој ги опишува и објаснува главните карактеристики на финансиската успешност и финансиската состојба на ентитетот, како и главните неизвесности со кои тој се соочува. Таквиот извештај може да вклучува преглед на:

- (а) Главните фактори и влијанија во утврдувањето на финансиската успешност, вклучувајќи ги промените во опкружувањето во кое работи ентитетот, одговорот на ентитетот на тие промени и нивниот ефект, и политиката на ентитетот за вложувања

за да се одржува и подобрува финансиската успешност, вклучувајќи ја и неговата политика за дивиденди.

- (б) Изворите на ентитетот за финансирање и неговиот зацртан коефициент на обврски во однос на главнина.
- (в) Ресурсите на ентитетот кои не се признаени во извештајот за финансиската состојба во согласност со МСФИ.

- 14 Многу ентитети исто така прикажуваат, надвор од финансиските извештаи, други извештаи и изјави како на пример еколошки извештаи и извештаи за додадена вредност, посебно во дејности во кои еколошките фактори се значајни и каде вработените се сметаат за значајна група на корисници. Извештаите и изјавите кои се прикажуваат надвор од финансиските извештаи се надвор од делокругот на МСФИ.

Општи карактеристики

Објективно презентирање и усогласеност со МСФИ

- 15 Финансиските извештаи треба објективно да ги презентираат финансиската состојба, финансиската успешност и паричните текови на ентитетот. Објективното презентирање бара верно претставување на ефектите на трансакции, други настани и состојби во согласност со дефинициите и критериумите за признавање на средства, обврски, приходи и расходи кои се дадени во *Рамката*. Примената на МСФИ со дополнително обелоденување кога е неопходно, се претпоставува дека ќе резултира во финансиски извештаи кои постигнуваат објективно презентирање.
- 16 Ентитетот чии финансиски извештаи се во согласност со МСФИ ќе направи експлицитна и безрезервна изјава за таквата усогласеност во белешките. Ентитетот нема да ги опише финансиските извештаи како извештаи кои се усогласени со МСФИ доколку не се усогласени со сите барања на МСФИ.
- 17 Во речиси сите околности, ентитетот постигнува објективно презентирање преку усогласеност со применливите МСФИ. Објективното презентирање исто така бара од ентитетот:
- (а) Да избира и применува сметководствени политики во согласност со МСС 8 *Сметководствени политики, промени во сметководствени проценки и грешки*. МСС 8 поставува хиерархија на упатства кои раководството ги разгледува во отсуство на МСФИ кој посебно се однесува за некоја ставка.
 - (б) Да презентира информации, вклучувајќи сметководствени политики, на начин кој обезбедува релевантни, веродостојни, споредливи и разбирливи информации.
 - (в) Да обезбеди дополнителни обелоденувања кога усогласеноста со посебните барања на МСФИ не е доволна за да им овозможи на корисниците да го разберат влијанието на определени трансакции, други настани и состојби врз финансиската состојба и финансиската успешност на ентитетот.
- 18 Ентитетот неможе да корегира несоодветни сметководствени политики било преку обелоденување на користените сметководствени политики или со користење на белешки или објаснувачки материјал.
- 19 Во исклучително ретки околности кога раководството ќе заклучи дека усогласеноста со некое барање на некој МСФИ толку би наведувало на погрешен заклучок што тоа би било во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*, ентитетот ќе отстапи од тоа барање на начин кој е објаснет во точка 20 доколку релевантната регулативна рамка го бара, или на друг начин не го забранува, таквото отстапување.
- 20 Кога ентитетот отстапува од некое барање на некој МСФИ во согласност со точка 19, тој ќе обелодени:
- (а) Дека раководството заклучило дека финансиските извештаи ја презентираат објективно финансиската состојба, финансиската успешност и паричните текови на ентитетот.
 - (б) Дека тоа е усогласено со применливите МСФИ, освен што отстапило од определено барање за да постигне објективно презентирање.
 - (в) Насловот на МСФИ од кој ентитетот отстапил, природата на отстапувањето, вклучувајќи го третманот кој МСФИ го бара, причината зошто тој третман во

околностите би навел на погрешен заклучок што тоа би било во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*, и усвоениот третман.

- (г) За секој период кој е презентираан, финансискиот ефект на отстапувањето врз секоја ставка во финансиските извештаи која би се прикажала во согласност со барањето.

21 Кога ентитетот отстапил од некое барање на некој МСФИ во претходен период, и тоа отстапување влијае на износите признаени во финансиските извештаи за тековниот период, тоа треба да ги направи обелоденувањата дадени во точка 20(в) и (г).

22 Точка 21 се применува, на пример, кога ентитетот во претходен период отстапил од некое барање на некој МСФИ за мерење на средство или обврска и тоа отстапување влијае на мерењето на промените во средствата и обврските признаени во финансиските извештаи за тековниот период.

23 Во екстремно ретки околности во кои раководството заклучува дека усогласеноста со некое барање на некој МСФИ би навела на погрешен заклучок кој би бил во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*, но релевантната регулативна рамка забранува отстапување од барањето, ентитетот до максимално можниот степен, ќе ги намали согледаните аспекти на погрешното наведување за усогласеност преку обелоденување на:

- (а) Насловот на МСФИ за кој станува збор, природата на барањето, и причината зошто раководството заклучило дека усогласувањето со тоа барање толку многу наведува на погрешен заклучок во околностите што тоа би било во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*.

- (б) За секој период кој е презентираан, корекциите на секоја ставка во финансиските извештаи за кои раководството одлучило дека биле неопходни за да се постигне објективно презентирање.

24 За целта на точките 19–23, една ставка со информации би била во конфликт со целта на финансиските извештаи кога таа не ги прикажува верно трансакциите, другите настани и состојби, кои таа или се подразбира дека ги прикажува или би можело разумно да се очекува да ги прикажува, и соодветно на тоа, би било веројатно да влијае на економските одлуки на корисниците на финансиските извештаи. Кога се проценува дали усогласувањето со некое барање на некој МСФИ би наведувало на погрешен заклучок кој би бил во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*, раководството разгледува:

- (а) Зошто не е постигната целта на финансиските извештаи во посебните околности.
- (б) Како околностите во кои се наоѓа ентитетот се разликуваат од тие на други ентитети кои се придржуваат на барањето. Доколку други ентитети во слични околности се придржуваат на барањето, постои претпоставка која може да се побие дека усогласувањето на ентитетот со барањето не би наведувало толку многу на погрешен заклучок што тоа би било во конфликт со целта на финансиските извештаи дадена во *Рамката*

Континуитет

25 Кога подготвува финансиски извештаи, раководството ќе направи оценка на способноста на ентитетот да продолжи со работењето во континуитет. Ентитетот треба да ги подготвува финансиските извештаи врз претпоставката за континуитет освен кога раководството има намера да го ликвидира ентитетот или да престане со работењето, или кога не постои реална алтернатива поинаку да постапи. Кога раководството додека ја врши оценката стане свесно за материјални неизвесности поврзани со настани или состојби кои би можеле да стават значајно сомневање во способноста на ентитетот да продолжи во континуитет, ентитетот треба да ги обелодени тие неизвесности. Кога ентитетот не подготвува финансиски извештаи врз основа на претпоставката за континуитет, тоа треба да го обелодени тој факт, заедно со основата врз која тој ги подготвил финансиските извештаи и причината зошто ентитетот не смета дека ќе работи врз основа на претпоставката за континуитет.

26 При оценувањето дали претпоставката за континуитет е соодветна, раководството ги зема во предвид сите расположливи информации за идниот период, кој треба да биде најмалку, но не и ограничен, на дванаесет месеци од крајот на периодот на известување. Степенот на разгледување зависи од фактите во секој поединечен случај. Кога ентитетот има историја на профитабилно работење и лесно доаѓа до финансиски ресурси, ентитетот може да заклучи

дека сметководството засновано на претпоставката за континуитет е соодветно, без некои детални анализи. Во други случаи, раководството ќе треба да разгледа еден широк опсег на фактори за тековната и очекуваната профитабилност, распоредот на отплатата на долговите и потенцијалните извори за замена на финансирање, пред тој да се увери дека основата за континуитет е соодветна.

Пресметковна основа во сметководството

- 27 **Ентитетот треба да ги подготвува своите финансиски извештаи, освен информациите за паричните текови, врз пресметковна основа во сметководството**
- 28 Кога се користи пресметковна основа во сметководството, ентитетот признава ставки како средства, обврски, приходи и расходи (елементите на финансиските извештаи) кога тие ги исполнуваат дефинициите и критериумите за признавање на соодветните елементи според *Рамката*.

Материјалност и собирање

- 29 **Ентитетот треба да ја презентира посебно секоја материјална група на слични ставки. Ентитетот посебно ќе презентира ставки од неслична природа или функција освен кога тие не се материјални.**
- 30 Финансиските извештаи се резултат на обработката на голем број трансакции или други настани кои се собираат во групи според нивната природа или функција. Финалната фаза во процесот на собирање и класификација е презентирањето на скратени и класифицирани податоци, кои ги формираат линиските ставки во финансиските извештаи. Доколку некоја линиска ставка не е поединечно материјална, таа се собира со други ставки или во рамките на финансиските извештаи или во белешките. Ставка која не е доволно материјална за да оправда одвоено презентирање во рамките на финансиските извештаи, може да оправда одвоено презентирање во белешките.
- 31 Ентитетот не треба да презентира одредено обелоденување кое се бара со некој МСФИ доколку информацијата не е материјална.

Пребивање

- 32 **Ентитетот нема да пребива средства и обврски или приходи и расходи, освен кога тоа се бара или дозволува со некој МСФИ.**
- 33 Ентитетот ги прикажува одвоено средствата и обврските, и приходите и расходите. Пребивањето во извештаите за сеопфатна добивка или финансиска состојба или во одделниот биланс на успех (доколку се презентира), освен кога пребивањето ја одразува суштината на трансакцијата или друг настан, ја намалува способноста на корисниците да ги разберат трансакциите, другите настани и состојби кои се случиле како и можноста да ги проценат идните парични текови на ентитетот. Мерењето на средствата нето од исправката на вредноста – на пример, исправката заради застареност на залихите и исправката на вредноста на побарувањата – не претставува пребивање.
- 34 МСС 18 *Приходи* ги дефинира приходите и бара од ентитетот да ги мери според објективната вредност на примениот надоместок или на побарувањето, земајќи го во предвид износот на секој попуст и количински рабат одобрен од страна на ентитетот. Во текот на своите редовни активности, ентитетот превзема други трансакции кои не создаваат приходи туку се инцидентни во однос на главните активности кои создаваат приходи. Ентитетот ги презентира резултатите на таквите трансакции, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните, преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција. На пример:
- (а) Ентитетот прикажува добивки и загуби од оттуѓување на нетековни средства, вклучувајќи вложувања и оперативни средства, кога од приливите од оттуѓувањето ќе ја одбие сметководствената вредност на средството и поврзаните трошоци за продажба.
 - (б) Ентитетот може да пребие трошок поврзан со резервирање кое е признаено во согласност со МСС 37 *Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства* и надоместено во согласност со договорен аранжман со трета странка (на пример, договор за гаранција со добавувач) со поврзаниот надоместок.

- 35 Понатаму, ентитетот ги прикажува на нето основа добивките и загубите кои произлегуваат од група на слични трансакции, како на пример, добивки и загуби од курсни разлики или добивки и загуби кои произлегуваат од финансиски инструменти кои се чуваат за тргување. Меѓутоа ентитетот одделно ги прикажува таквите добивки и загуби доколку се материјални.

Зачестеност на известувањето

- 36 Ентитетот треба да презентира комплетен сет на финансиски извештаи (вклучувајќи и споредбени информации) најмалку еднаш годишно. Кога ентитетот го менува крајот на неговиот период на известување и презентира финансиски извештаи за период кој е подолг или пократок од една година, како дополнително на обелоденувањето за периодот кој е покриен со финансиските извештаи, ентитетот треба да даде обелоденување и за:
- (а) Причината за користење на подолг или пократок период.
 - (б) Фактот дека износите прикажани во финансиските извештаи не се целосно споредливи.
- 37 Вообичаено, ентитетот конзистентно подготвува финансиски извештаи за едногодишен период. Сепак, заради практични причини, некои ентитети преферираат да известуваат, на пример, за 52-неделен период. Овој Стандард не ја спречува ваквата практика.

Споредбени информации

- 38 Освен во случаи кога МСФИ дозволуваат или имаат поинакви барања, ентитетот треба да обелоденува споредбени информации за претходниот период за сите износи прикажани во финансиските извештаи за тековниот период. Ентитетот треба да вклучува споредбени информации за наративните и описните информации кога тоа е релевантно за разбирање на финансиските извештаи за тековниот период.
- 39 Ентитет кој обелоденува споредбени информации треба како минимум да презентира, два извештаи за финансиската состојба, по два од секој од другите извештаи, и поврзани белешки. Кога ентитетот применува сметководствена политика ретроспективно или прави ретроспективно повторно прикажување на ставки во неговите финансиски извештаи или кога прави рекласификација на ставки во неговите финансиски извештаи, тој треба како минимум да презентира, три извештаи за финансиската состојба, по два од секој од другите извештаи и поврзани белешки. Ентитетот презентира извештаи за финансиската состојба на:
- (а) Крајот на тековниот период.
 - (б) Крајот на претходниот период (кој е ист како на почетокот на тековниот период).
 - (в) Почетокот на најраниот споредлив период.
- 40 Во некои случаи, наративните информации кои се дадени во финансиските извештаи за претходен период(и) остануваат релевантни и во тековниот период. На пример, во тековниот период ентитетот обелоденува детали за судски спор чиј исход бил неизвесен на крајот на претходниот период на известување и кој сеуште не е разрешен. Корисниците имаат корист од информациите за тоа дека постоела неизвесноста на крајот на претходниот период на известување како и за чекорите кои биле преземени во текот на периодот за да се разреши неизвесноста.
- 41 Кога ентитетот го менува презентирањето и класифицирањето на ставките во неговите финансиски извештаи, ентитетот треба да направи рекласификација на споредбените износи освен кога рекласификацијата е непрактична. Кога ентитетот прави рекласификација на споредбени износи, треба да ги обелодени:
- (а) Природата на рекласификацијата.
 - (б) Износот на секоја ставка или група на ставки за кои се прави рекласификација.
 - (в) Причината за рекласификацијата.
- 42 Кога е непрактично да се направи рекласификација на споредбените износи, ентитетот треба да ги обелодени:
- (а) Причината зошто не се прави рекласификација на износите.
 - (б) Природата на корекциите кои би се направиле доколку износите би биле рекласифицирани.

- 43 Подобрувањето на меѓупериодската споредливост на информациите им помага на корисниците во донесувањето на економски одлуки, посебно преку овозможување на вршење на оценка на трендови во финансиските информации за цели за предвидување. Во некои околности, не е практично да се направи рекласификација на споредливите информации за некој конкретен претходен период за да се постигне споредливост со тековниот период. На пример, ентитетот можеби не ги собрал податоците во претходниот период(и) на начин кој дозволува рекласификација и можеби е непрактично повторно да се креираат информациите.
- 44 МСС 8 ги наведува потребните корекции на споредливите информации кога ентитетот менува сметководствена политика или кога корегира грешка.

Конзистентно презентирање

- 45 Ентитетот треба да го задржи начинот на презентирање и класификација на ставките во финансиските извештаи од еден до друг период освен кога:
- (а) Е очигледно, после значајна промена во природата на работењето на ентитетот или после проверката на финансиските извештаи, дека друга презентација или класификација би била посоодветна земајќи ги во предвид критериумите за избор и примена на сметководствени политики во МСС 8.
 - (б) Некој МСФИ бара промена во презентирањето.
- 46 На пример, значајно стекнување или оттуѓување, или проверката на презентацијата на финансиските извештаи, може да сугерира дека финансиските извештаи треба да бидат поинаку презентирани. Ентитетот го менува презентирањето на неговите финансиски извештаи само доколку изменетата презентација обезбедува информации кои се веродостојни и порелевантни за корисниците на финансиските извештаи, а ревидираната структура веројатно ќе продолжи, така што споредливоста не е намалена. Кога прави такви промени во презентирањето, ентитетот ќе направи рекласификација на неговите споредливи информации во согласност со точките 41 и 42.

Структура и содржина

Вовед

- 47 Овој Стандард бара посебни обелоденувања во извештајот за финансиската состојба извештајот за сеопфатна добивка, во одделниот биланс на успех (доколку се презентира), или во извештајот за промени во главнината и бара обелоденување на други линиски ставки било во тие извештаи или во белешките. МСС 7 *Извештај за паричните текови* ги поставува барањата за презентирање на информациите за паричните текови.
- 48 Овој Стандард понекогаш го користи поимот 'обелоденување' во поширока смисла, со кој се опфаќаат ставките презентирани во финансиските извештаи. Обелоденувања исто така се бараат и според други МСФИ. Освен доколку не е поинку наведено било каде во овој Стандард или во друг МСФИ, такви обелоденувања би можеле да се прават во финансиските извештаи.

Идентификување на финансиските извештаи

- 49 Ентитетот треба јасно да ги идентификува финансиските извештаи и да ги разликува нив од другите информации во истиот објавен документ.
- 50 МСФИ се применуваат само на финансиските извештаи, а не и на други информации презентирани во годишниот извештај, извештаи за регулаторни тела или други документи. Според тоа важно е корисниците да можат да ги разликуваат информациите кои се подготвени со примена на МСФИ, од другите информации кои би можеле да бидат корисни за корисниците но не се предмет на тие барања.
- 51 Ентитетот треба јасно да го идентификува секој финансиски извештај и белешките. Покрај тоа, ентитетот треба да ги прикаже истакнатото следните информации и да го повтори тоа доколку е неопходно за да бидат разбирливи презентираниите информации:

- (а) Името на известувачкиот ентитет или други начини за идентификација, и било какви промени во тие информации од крајот на претходниот период на известување.
- (б) Дали финансиските извештаи се на поединечен ентитет или на група на ентитети.
- (в) Датумот на крајот на периодот на известување или периодот покриен со сетот на финансиски извештаи или белешки.
- (г) Валутата во која се известува, како што е дефинирано во MCC 21.
- (д) Нивото на користениот начин на заокружување во презентирањето на износите во финансиските извештаи.

- 52 Ентитетот ги задоволува барањата во точка 51 преку презентирање на соодветни наслови за страниците, извештаите, белешките, колоните и слично. Се бара расудување во утврдувањето на најдобриот начин на презентирање на такви информации. На пример, кога ентитетот ги презентира финансиските извештаи електронски, не секогаш се користат одвоени страници; ентитетот тогаш ги презентира погоре наведените ставки на начин за да осигура дека информациите вклучени во финансиските извештаи може да се разберат.
- 53 Ентитетот често ги прави финансиските извештаи поразбирливи со презентирање на информациите во илјади или милиони единици на известувачката валута. Тоа е прифатливо се додека ентитетот го обелоденува нивото на заокружување и не пропушта материјални информации.

Извештај за финансиската состојба

Информации кои треба да бидат презентирани во извештајот за финансиската состојба

- 54 Како минимум, извештајот за финансиската состојба треба да вклучува одделни линиски ставки во кои треба да бидат прикажани следните износи:
- (а) Недвижности, постројки и опрема.
 - (б) Вложувања во недвижности.
 - (в) Нематеријални средства.
 - (г) Финансиски средства (исклучувајќи ги износите кои се покажани (д), (ж) и (з)).
 - (д) Вложувања евидентирани со примена на методот на главнина.
 - (ѓ) Биолошки средства.
 - (е) Залихи.
 - (ж) Побарувања од купувачи и други побарувања.
 - (з) Пари и парични еквиваленти.
 - (с) Збирот на средствата кои се класифицирани како средства кои се чуваат за продажба и средства вклучени во групи за оттуѓување класифицирани како средства кои се чуваат за продажба во согласност со МСФИ 5 *Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење*.
 - (и) Обврски спрема добавувачи и други обврски.
 - (ј) Резервирања.
 - (к) Финансиски обврски (исклучувајќи ги износите кои се прикажани под (и) и (ј)).
 - (л) Обврски и средства за тековен данок, како што се дефинирани во MCC 12 *Даноци на добивка*.
 - (љ) Одложени даночни обврски и одложени даночни средства, како што се дефинирани во MCC 12.
 - (м) Обврски вклучени во групите за оттуѓување класифицирани како такви кои се чуваат за продажба во согласност со МСФИ 5.
 - (н) Неконтролирано учество, презентирано во рамките на главнината.

(њ) Издаден капитал и резерви кои им се припишуваат на сопствениците на матичното друштво.

- 55 **Ентитетот треба да презентира дополнителни линиски ставки, наслови и подзбирови во извештајот за финансиската состојба кога таквото презентирање е релевантно за разбирање на финансиската состојба на ентитетот.**
- 56 **Кога ентитетот презентира тековни и нетековни средства, и тековни и нетековни обврски, како одвоени класификации во неговиот извештај за финансиската состојба, тој не треба да ги класифицира одложените даночни средства (обврски) како тековни средства (обврски).**
- 57 Овој Стандард не го пропишува редоследот или формата во која ентитетот ги прикажува ставките. Точка 54 едноставно набројува ставки кои се доволно различни според природата или функцијата да бараат одвоено презентирање во извештајот за финансиската состојба. Покрај тоа:
- (а) Линиски ставки се вклучуваат кога големината, природата или функцијата на некоја ставка или збир на слични ставки е таква, така што одвоеното презентирање ќе биде релевантно за разбирање на финансиската состојба на ентитетот.
 - (б) Користените описи и редоследот на ставки или збир на слични ставки може да се промени според природата на ентитетот и неговите трансакции, за да обезбеди информации кои се релевантни за разбирање на финансиската состојба на ентитетот. На пример, финансиска институција може да ги промени горните описи за да обезбеди информации кои се релевантни за работењето на една финансиска институција.
- 58 Ентитетот користи расудување за тоа дали да ги презентира дополнителните ставки одвоено врз основа на оценка на:
- (а) Природата и ликвидноста на средствата.
 - (б) Функцијата на средствата во рамките на ентитетот.
 - (в) Износите, природата и временскиот распоред на обврските.
- 59 Користењето на различни основи за мерење на различни групи на средства упатува на тоа дека нивната природа или функција се разликува и, затоа ентитетот ги прикажува нив како одвоени линиски ставки. На пример, различни групи на недвижности, постројки и опрема може да се водат по набавна вредност или по ревалоризирани износи во согласност со MCC 16.

Разликување на тековни/нетековни

- 60 **Ентитетот треба да прикажува тековни и нетековни средства, и тековни и нетековни обврски, како одвоени класификации во неговиот извештај за финансиската состојба во согласност со точките 66-76 освен кога презентирањето според ликвидност обезбедува информации кои се веродостојни и порелевантни. Кога се користи овој исклучок, ентитетот треба да ги презентира сите средства и обврски според нивната ликвидност.**
- 61 **Било која метода на презентирање да е усвоена, ентитетот треба да го обелодени износот кој се очекува да биде надоместен или подмирен после повеќе од дванаесет месеци за секоја линиска ставка на средство или обврска која комбинира износи кои се очекува да се надоместат или подмират:**
- (а) **Не повеќе од дванаесет месеци по периодот на известување.**
 - (б) **Повеќе од дванаесет месеци по периодот на известување.**
- 62 Кога ентитетот обезбедува добра или услуги во рамките на јасно идентификуван оперативен циклус, одвоената класификација на тековни и нетековни средства и обврски во извештајот за финансиската состојба обезбедува корисни информации преку разликата која се прави помеѓу нето средства кои континуирано циркулираат како обртен капитал и тие кои се користат за долгорочните активности на ентитетот. Тоа исто така ги нагласува средствата кои се очекува да се реализираат во рамките на тековниот оперативен циклус, и обврските кои доспеваат за подмирување во рамките на истиот период.
- 63 За некои ентитети, како на пример финансиски институции, презентирањето на средствата и обврските по растечки или опаѓачки редослед од аспект на ликвидноста обезбедува информации кои се веродостојни и порелевантни отколку нивното презентирање како тековни/нетековни бидејќи ентитетот не обезбедува добра или услуги во рамките на јасно идентификуван оперативен циклус.

- 64 Кога се применува точка 60, на ентитетот му се дозволува да ги прикаже некои од неговите средства и обврски користејќи ја класификацијата на тековни/нетековни, а други според редоследот на ликвидноста кога на тој начин се обезбедуваат информации кои се веродостојни и порелевантни. Потребата за мешана основа за презентирање може да се јави кога ентитетот има разновидно работење.
- 65 Информациите за очекуваните датуми за реализација на средствата и обврските се корисни за оценувањето на ликвидноста и солвентноста на ентитетот. МСФИ 7 *Финансиски инструменти: обелоденувања* бара обелоденување на датумите на доспевање на финансиските средства и финансиските обврски. Финансиските средства вклучуваат побарувања од купувачи и други побарувања, а финансиските обврски вклучуваат обврски спрема добавувачи и други обврски. Информациите за очекуваниот датум на надоместување на непаричните средства како што се залихите и очекуваниот датум за подмирување на обврските како на пример резервирањата, се исто така корисни независно дали средствата и обврските се класифицирани како тековни или нетековни. На пример, ентитетот го обелоденува износот на залихите кој се очекува да се надомести за повеќе од дванаесет месеци после периодот на известување.

Тековни средства

- 66 Ентитетот треба да класифицира едно средство како тековно кога:
- (а) Очекува да го реализира средството, или има намера да го продаде или употреби, во рамките на неговиот нормален оперативен циклус.
 - (б) Тој го чува средството главно за цели на тргување.
 - (в) Очекува да го реализира средството во рамките на дванаесет месеци по периодот на известување.
 - (г) Средството претставува пари или паричен еквивалент (како што се дефинирани во МСС 7) освен кога постои ограничување за средството да биде разменето или искористено за подмирување на обврска за најмалку дванаесет месеци по периодот на известување.

Ентитетот треба да ги класифицира сите други средства како нетековни средства.

- 67 Овој Стандард го користи поимот 'нетековни' за да ги опфати материјалните, нематеријалните и финансиските средства од долгорочна природа. Тој не го забранува користењето на алтернативни описи се додека значењето е јасно.
- 68 Оперативниот циклус на ентитетот е времето помеѓу стекнувањето на средствата за обработка и нивната реализација во пари или парични еквиваленти. Кога нормалниот оперативен циклус на ентитетот не е јасно идентификуван, се претпоставува дека тој трае дванаесет месеци. Тековните средства вклучуваат средства (какви што се залихите и побарувањата од купувачи) кои се продаваат, трошат или реализираат како дел од нормалниот оперативен циклус дури и кога тие не се очекува да бидат реализирани во рамките на дванаесет месеци по периодот на известување. Тековните средства исто така вклучуваат средства кои се чуваат главно за цели на тргување (примери за тоа се некои видови на финансиски средства кои се класифицираат како средства кои се чуваат за тргување во согласност со МСС 39) како и тековниот дел на нетековните финансиски средства.

Тековни обврски

- 69 Ентитетот треба да класифицира една обврска како тековна кога:
- (а) Тој очекува да ја подмири обврската во нејзиниот нормален оперативен циклус.
 - (б) Ја чува обврската главно за цели на тргување.
 - (в) Обврската доспева за подмирување во рамките на дванаесет месеци по периодот на известување.
 - (г) Ентитетот нема безусловно право да го одложува подмирувањето на обврската за најмалку дванаесет месеци по периодот на известување.

Ентитетот треба да ги класифицира сите други обврски како нетековни.

- 70 Некои тековни обврски, како на пример обврски спрема добавувачи и некои пресметани обврски спрема вработени како и други оперативни трошоци, се дел од обртниот капитал кој се користи во нормалниот оперативен циклус на ентитетот. Ентитетот ги класифицира таквите

оперативни ставки како тековни обврски дури иако тие доспеваат за подмирување за период кој е подолг од дванаесет месеци после периодот на известување. Се применува истиот нормален оперативен циклус за класификација на средствата и обврските на ентитетот. Кога нормалниот оперативен циклус на ентитетот не е јасно идентификуван, се прифаќа тој да биде дванаесет месеци.

- 71 Други тековни обврски не се подмируваат како дел од нормалниот оперативен циклус, но доспеваат за подмирување во рамките на дванаесет месеци после периодот на известување или се чуваат главно за цели на тргување. Примери се некои финансиски обврски кои се класифицираат како обврски кои се чуваат за тргување во согласност со MCC 39, пречекорување на сметката во банка, и тековниот дел на нетековните финансиски обврски, обврски за дивиденди, даноци на добивка и други нетрговски обврски. Финансиските обврски кои обезбедуваат финансисрање на долгорочна основа (кои не се дел од обртниот капитал кој го користи ентитетот во нормалниот оперативен циклус) и не доспеваат за подмирување во рамките на дванаесет месеци по периодот на известување се нетековни обврски, кои се предмет на точките 74 и 75.
- 72 Ентитетот ги класифицира неговите финансиски обврски како тековни кога тие доспеваат за подмирување во рамките на дванаесет месеци по периодот на известување, дури иако:
- (а) Оригиналниот рок бил подолг од дванаесет месеци.
 - (б) Договорот за рефинансирање, или прераспоредување на плаќања, на долгорочна основа е завршен по периодот на известување, а пред финансиските извештаи да се одобрат за издавање.
- 73 Доколку ентитетот очекува, и има можност, за рефинансирање или пролонгирање на обврска за најмалку дванаесет месеци по периодот на известување во рамките на постоечки заем, тој ја класифицира обврската како нетековна дури иако таа би доспеала во рамките на пократок период. Сепак, кога рефинансирањето или пролонгирањето на обврската не претставува право на ентитетот (на пример не постои договор за рефинансирање), ентитетот не ја разгледува можноста за рефинансирање на обврската и ја класифицира обврската како тековна.
- 74 Кога ентитетот прекршува одредба од договор за долгорочен заем на или пред крајот на периодот на известување со исход дека обврската станува платива по барање, тој ја класифицира обврската како тековна, дури иако позајмувачот се согласил, по периодот на известување, а пред финансиските извештаи да бидат одобрени за издавање, да не бара плаќање како последица на прекршувањето. Ентитетот ја класифицира обврската како тековна бидејќи, на крајот на периодот на известување тој нема безусловно право да го одложи подмирувањето за најмалку дванаесет месеци после тој датум.
- 75 Сепак, ентитетот ја класифицира обврската како нетековна доколку заемодавачот до крајот на периодот на известување се согласил да одобри грејс период кој завршува најмалку дванаесет месеци по периодот на известување, во рамките на кој ентитетот може да го корегира прекршувањето и за време на кој позајмувачот не може да бара плаќање веднаш.
- 76 Во однос на заемите класифицирани како тековни обврски, доколку последователните настани се случат помеѓу крајот на известувачкиот период и датумот на кој финансиските извештаи се одобрени за издавање, тие настани се обелоденуваат како настани за кои не се врши корекција во согласност со MCC 10 *Настани по периодот на известување*:
- (а) Рефинансирање на долгорочна основа.
 - (б) Корегирање на прекршување на договор за долгорочен заем.
 - (в) Доделување од страна на заемодавачот на грејс период за да се корегира прекршувањето на договорот за долгорочен заем кое трае најмалку дванаесет месеци по периодот на известување.

Информации кои треба да бидат прикажани во извештајот за финансиската состојба или во белешките

- 77 Ентитетот треба да обелодени во извештајот за финансиската состојба или во белешките, понатамошна подкласификација на презентираниите линиски ставки, класифицирани на начин кој е соодветен на работењето на ентитетот.
- 78 Деталните информации кои треба да се обезбедат во рамките на подкласификациите ќе зависат од барањата на МСФИ како и од големината, природата и функцијата на вклучените износи. Ентитетот исто така ќе ги користи факторите дадени во точка 58 за да ја определи

основата за подкласификација. Обелоденувањата ќе се разликуваат за секоја ставка, на пример:

- (а) Ставките на недвижности, постројки и опрема се разделуваат по класи во согласност со MCC 16.
- (б) Побарувањата се разделуваат на износи на побарувања од купувачи, побарувања од поврзани странки, претплати и други износи.
- (в) Залихите се разделуваат во согласност со MCC 2 *Залихи*, во класификации какви што се стоки, помошни материјали за производство, материјали, производство во тек и готови производи.
- (г) Резервирањата се разделуваат како резервирања за користи за вработените и други ставки.
- (д) Сопственичкиот капитал и резервите се разделуваат во различните класи, како уплатен капитал, премија на акции и резерви.

79 Ентитетот треба да го обелодени следното, во извештајот за финансиската состојба, во извештајот за промени во главнината, или во белешките:

- (а) **За секоја класа на акционерски капитал:**
 - (i) Бројот на овластени акции за издавање.
 - (ii) Бројот на издадените и во целост платени акции, и издадените акции кои не се во целост платени.
 - (iii) Номинална вредност по акција, или дека акциите немаат номинална вредност.
 - (iv) Усогласување на бројот на акции во оптек на почетокот и на крајот на периодот.
 - (v) Права, приоритети и ограничувања кои се поврзани со онаа класа која вклучува ограничувања за распределбата на дивиденди и отплатата на капиталот.
 - (vi) Акции во ентитетот кои се чуваат од страна на самиот ентитет или од страна на неговите подружниците или придружените ентитети.
 - (vii) Акции резервирани за издавање според опции и договори за продажба на акции, вклучувајќи ги роковите и износите.
- (б) Опис на природата и намената на секоја резерва во рамките на главнината.

80 Ентитет без акционерски капитал, како на пример партнерство или труст, треба да обелодени информации еквивалентни на тие кои се бараат во точка 79 (а), со кои ќе се покажат промените во текот на периодот во секоја категорија на сопственичко учество, и правата, приоритетите и ограничувањата кои се однесуваат на секоја категорија на сопственичко учество.

80А Доколку ентитетот направи рекласификација на

- (а) Финансиски инструмент кој може да се врати на издавачот класифициран како сопственички инструмент.
- (б) Инструмент кој му наметнува обврска на ентитетот да и даде на друга страна пропорционален удел во нето средствата на ентитетот само во случај на ликвидација и кој е класифициран како сопственички инструмент.

помеѓу финансиски обврски и главнина, тој треба да го обелодени износот кој е рекласифициран во и надвор од секоја категорија (финансиски обврски или главнина), временскиот распоред и причината за таа рекласификација.

Извештај за сеопфатна добивка

81 Ентитетот треба да ги прикаже сите ставки на приходи и расходи признаени во периодот:

- (а) Во единствен извештај за сеопфатна добивка.
- (б) Во два извештаи: извештај кој ги покажува компонентите на добивка или загуба (одделен биланс на успех) и извештај кој почнува со добивка или загуба и кој ги

покажува компонентите на останата сеопфатна добивка (извештај за сеопфатна добивка).

Информации кои треба да се прикажат во извештајот за сеопфатна добивка

- 82 Како минимум, извештајот за сеопфатна добивка треба да вклучува линиски ставки кои ги покажуваат следните износи за периодот:
- (а) Приходи.
 - (б) Финансиски трошоци.
 - (в) Удел во добивката или загубата на придружени ентитети и заеднички вложувања кои се евидентираат според методот на главнина.
 - (г) Даночни расходи.
 - (д) Единствен износ кој го опфаќа збирот на:
 - (i) Добивка или загуба по оданочување за прекинато работење.
 - (ii) Добивка или загуба по оданочување признаена при мерењето до објективна вредност намалена за трошоците за продажба или при оттуѓувањето на средствата или група(и) за оттуѓување кои го сочинуваат прекинатото работење.
 - (ѓ) Добивка или загуба.
 - (е) Секоја компонента на останата сеопфатна добивка класифицирана според природата (исклучувајќи ги износите наведени во (ж)).
 - (ж) Удел во останата сеопфатна добивка на придружени ентитети и заеднички вложувања евидентирани според методот на главнина.
 - (з) Вкупна сеопфатна добивка.
- 83 Ентитетот треба да ги обелодени следните ставки во извештајот за сеопфатна добивка како алокации за периодот:
- (а) Добивка или загуба за периодот која се припишува на:
 - (i) Неконтролираното учество.
 - (ii) Сопствениците на матичното друштво.
 - (б) Вкупна сеопфатна добивка за периодот која се припишува на:
 - (i) Неконтролираното учество.
 - (ii) Сопствениците на матичното друштво.
- 84 Ентитетот може да ги прикаже во одделен биланс на успех (види точка 81) линиските ставки во точка 82 (а)-(ѓ) и обелоденувањата во точка 83 (а).
- 85 Ентитетот треба да презентира дополнителни линиски ставки, наслови и подзбирони во извештајот за сеопфатна добивка и одделниот биланс на успех (доколку се презентира), кога таквото презентирање е релевантно за разбирање на финансиската успешност на ентитетот.
- 86 Бидејќи ефектите на различни активности, трансакции и други настани на ентитетот се разликуваат во зачестеноста, потенцијалот за добивка или загуба и предвидливоста, обелоденувањето на компонентите на финансиската успешност им помага на корисниците во разбирањето на постигнатата финансиска успешност и во правењето проценки на идната финансиска успешност. Ентитетот вклучува дополнителни линиски ставки во извештајот за сеопфатна добивка и одделниот биланс на успех (доколку се презентира), и ги менува користените описи и редоследот на ставките кога тоа е неопходно за да се објаснат елементите на финансиската успешност. Ентитетот разгледува фактори вклучувајќи ја материјалноста и природата и функцијата на ставките на приходи и расходи. На пример, финансиска институција може да ги промени описите за да обезбеди информации кои се релевантни за работењето на една финансиска институција. Ентитетот не пребива ставки на приходи и расходи освен кога се исполнети критериумите во точка 32.
- 87 Ентитетот не треба да презентира ставки на приходи или расходи како вонредни ставки, во извештајот за сеопфатна добивка или одделниот биланс на успех (доколку се презентира), или во белешките.

Добивка или загуба за периодот

- 88 **Ентитетот треба да ги признае сите ставки на приходи и расходи за периодот во добивка или загуба освен кога некој МСФИ бара или дозволува поинаку.**
- 89 Некои МСФИ наведуваат околности во кои ентитетот признава одредени ставки надвор од добивката или загубата за тековниот период. МСС 8 наведува такви две околности: корекција на грешки и ефектот од промени во сметководствени политики. Други МСФИ бараат или дозволуваат компонентите на останата сеопфатна добивка кои ги исполнуваат дефинициите на *Рамката* за приходи или расходи да бидат исклучени од добивката или загубата (види точка 7).

Останата сеопфатна добивка за периодот

- 90 **Ентитетот треба да го обелодени износот на данок на добивка кој се однесува на секоја компонента на останата сеопфатна добивка, вклучувајќи корекции за рекласификација било во извештајот за сеопфатна добивка или во белешките.**
- 91 Ентитетот може да презентира компоненти на останата сеопфатна добивка или:
- (а) Нето од поврзаните даночни ефекти.
 - (б) Пред поврзаните даночни ефекти во еден износ кој го покажува збирниот износ на данок на добивка кој се однесува на тие компоненти.
- 92 **Ентитетот треба да обелоденува корекции за рекласификација кои се однесуваат на компонентите на останата сеопфатна добивка.**
- 93 Други МСФИ наведуваат дали и кога износи кои претходно се признаени во останата сеопфатна добивка треба се рекласифицираат во добивка или загуба. Таквите рекласификации се повикуваат на овој Стандард како корекции за рекласификација. Корекцијата за рекласификација е вклучена со соодветната компонента од останата сеопфатна добивка во периодот во кој корекцијата е рекласифицирана во добивка или загуба. На пример, добивки реализирани од оттуѓување на финансиски средства расположливи за продажба се вклучуваат во добивката или загубата за тековниот период. Тие износи би можеле да се признаат во останата сеопфатна добивка како нереализирани добивки во тековниот или претходните периоди. Тие нереализирани добивки мора да бидат одбиени од останата сеопфатна добивка во периодот во кој реализираните добивки се рекласифицирани во добивката или загубата за да се избегне нивно дупло вклучување во вкупна сеопфатна добивка.
- 94 Ентитетот може да презентира корекции за рекласификација во извештајот за сеопфатна добивка или во белешките. Ентитет кој презентира корекции за рекласификација во белешките, компонентите на останата сеопфатна добивка ги презентира после секоја поврзана корекција за рекласификација.
- 95 Корекции за рекласификација произлегуваат, на пример, при оттуѓување на странско работење (види МСС 21), при отпис на расположливи за продажба финансиски средства (види МСС 39) и кога хеџирана прогнозирана трансакција влијае на добивката или загубата (види точка 100 на МСС 39 во поглед на хеџинг на паричниот тек).
- 96 Корекции за рекласификација не произлегуваат од промени во ревалоризационите вишоци признаени во согласност со МСС 16 или МСС 38 односно промени на актуарски добивки и загуби на дефинирани планови за користи признаени во согласност со точка 93А на МСС 19. Тие компоненти се признаваат во останата сеопфатна добивка и не се рекласифицираат во добивката или загубата во последователни периоди. Промените во ревалоризационите вишоци би можеле да се пренесат во задржана добивка во последователни периоди така како што се користи средството или кога тоа е отпишано (види МСС 16 и МСС 38). Актуарските добивки и загуби се прикажуваат во задржани добивки во периодот кога тие се признаваат како останата сеопфатна добивка (види МСС 19).

Информации кои треба да бидат презентирани во извештајот за сеопфатна добивка или во белешките

- 97 **Кога ставките на приходите или расходите се материјални, ентитетот треба да ја обелодени нивната природа и износ одвоено.**

- 98 Околности кои би придонеле за одделно обелоденување на ставки на приходи и расходи вклучуваат:
- (а) Намалување на вредноста на залихите до нето реализациона вредност или на недвижностите, постројките и опремата до надоместливиот износ, како и анулирањето на таквите намалувања на вредноста.
 - (б) Реструктурирање на активностите на ентитетот и анулирање на резервирањата за трошоците од реструктурирањето.
 - (в) Оттуѓување на ставки на недвижности, постројки и опрема.
 - (г) Оттуѓување на вложувања.
 - (д) Прекинато работење.
 - (ѓ) Спогодби по основ на судски спор.
 - (е) Други анулирања на резервирања.
- 99 **Ентитетот треба да презентира анализа на расходите кои се признаени во добивката или загубата користејќи класификација заснована на нивната природа или нивната функција во рамките на ентитетот, која било класификација која ќе обезбеди информации кои се веродостојни и порелевантни.**
- 100 Ентитетите се поттикнуваат да ја прикажуваат анализата во точка 99 во извештајот за сеопфатна добивка или во одделниот биланс на успех (доколку се презентира).
- 101 Подкласификација на расходите се врши со цел да се нагласат компонентите на финансиската успешност кои може да се разликуваат во смисла на зачестеност, потенцијал за добивка или загуба и предвидливост. Таа анализа се дава во една од двете форми.
- 102 Првата форма на анализа е методот на 'природа на расходи'. Ентитетот ги групира расходите во рамките на добивката или загубата според нивната природа (на пример, амортизација, набавки на материјали, транспортни трошоци, користи за вработените и трошоци за реклама), и не ги распределува нив помеѓу функциите во рамките на ентитетот. Овој метод може да биде едноставен за примена бидејќи не е неопходна алокација на расходите според функционална класификација. Пример за класификација која го користи методот според природата на расходите е како што следи:
Приходи	X
Останати приходи	X
Промени во залихи на готови производи и производство во тек	X
Употребени сировини и потрошни материјали	X
Расходи за користи за вработените	X
Расходи за амортизација	X
Останати расходи	X
Вкупно расходи	(X)
Добивка пред оданочување	X
- 103 Втората форма на анализа е според методот на 'функција на расходите' или методна 'трошоци на реализација' кој ги класифицира расходите според нивната функција како дел од трошоци за реализација или, на пример, трошоците на дистрибуција или административни активности. Како минимум, ентитетот ги обелоденува неговите трошоци за реализација според овој метод одвоено од другите расходи. Овој метод може да им обезбеди порелевантни информации на корисниците отколку класификацијата на расходи според природа, но алокацијата на трошоци

по функции може да бара произволни алокации и да вклучува значителен степен на расудување:

Приходи	X
Трошоци на реализација	(X)
Бруто добивка	X
Останати приходи	X
Трошоци за дистрибуција	(X)
Административни расходи	(X)
Останати расходи	(X)
Добивка пред оданочување	X

104 Ентитет кој ги класифицира расходите според нивната функција треба да обелодени дополнителни информации за природата на расходите, вклучувајќи ја амортизацијата како и расходите за користи за вработените.

105 Изборот помеѓу методот на функција на расходите и методот на природата на расходите зависи од историски индустриски фактори како и од природата на ентитетот. И двете методи даваат индикација за оние трошоци кои би можеле да се менуваат, директно или индиректно, со нивото на продажба или производство на ентитетот. Бидејќи секоја метода на презентирање има предности за различни видови на ентитети, овој Стандард бара раководството да избере презентирање кое е веродостојно и порелевантно за ентитетот. Меѓутоа, бидејќи информациите за природата на расходите се корисни во предвидувањето на идните парични текови, дополнително обелоденување се бара кога се користи класификацијата според функцијата на расходите. Во точка 104, поимот 'користи за вработени' го има истото значење како во MCC 19.

Извештај за промени во главнината

106 Ентитетот треба да презентира извештај за промени во главнината во кој ги покажува:

- (а) Вкупната сеопфатна добивка за периодот, прикажувајќи ги одвоено вкупните износи кои им се припишуваат на сопствениците на матичното друштво и на неконтролираното учество.
- (б) За секоја компонента на главнината, ефектите на ретроспективната примена или ретроспективното повторно прикажување признаени во согласот со MCC 8.
- (в) [избришана]
- (г) За секоја компонента на главнина, усогласување помеѓу сметководствената вредност на почетокот и на крајот на периодот, одвоено обелоденувајќи ги промените кои се резултат на:
 - (i) Добивката или загубата.
 - (ii) Секоја ставка на останата сеопфатна добивка.
 - (iii) Трансакции со сопствениците во нивното својство на сопственици, покажувајќи одделно уплати од и распределби на сопственици и промени во сопственичкото учество во подружници кои не резултираат во губење на контролата.

- 107 **Ентитетот треба да го прикаже било во извештајот за промени во главнината или во белешките, износот на дивидени признаени како распределба на сопствениците во текот на периодот, како и износот по акција.**
- 108 Во точка 106, компонентите на главнина вклучуваат, на пример, уплатен капитал, акумулираното салдо на секоја класа на останата сеопфатна добивка и задржани добивки.
- 109 Промените во главнината на ентитетот помеѓу почетокот и крајот на периодот на известување го рефлектира зголемувањето или намалувањето во нето средствата за време на периодот. Освен за промени кои се резултат на трансакции со сопствениците во нивното својство на сопственици (како на пример вложувања во главнината, повторно стекнување на сопственичките инструменти на ентитетот и дивиденди) и трансакциските трошоци кои директно се однесуваат на тие трансакции, севкупната промена во главнината за време на периодот го претставува вкупниот износ на приходи и расходи, вклучувајќи добивки и загуби, настанати со активностите на ентитетот за време на тој период.
- 110 MCC 8 бара ретроспективни корекции за ефектите на промените во сметководствените политики, до степен до кој тоа е изводливо, освен кога преодните одредби во друг МСФИ бараат поинаку. MCC 8 исто така бара повторното прикажување за корекција на грешки да се прави ретроспективно до степен до кој тоа е изводливо. Ретроспективните корекции и ретроспективното повторно прикажување не претставуваат промени во главнината туку тие се корекции на почетното салдо на задржани добивки, освен кога некој МСФИ бара ретроспективна корекција на друга компонента на главнината. Точка 106(б) бара обелоденување на вкупната корекција на секоја компонента на главнината која е резултат на промени во сметководствени политики и, одделно од корекции на грешки, во извештајот за промени во главнината. Тие корекции се обелоденуваат за секој претходен период како и на почетокот на периодот.

Извештај за парични текови

- 111 Информациите за парични текови им обезбедуваат на корисниците на финансиски извештаи основа за проценка на способноста на ентитетот да генерира пари и еквиваленти на пари како и потребите на ентитетот за искористување на тие парични текови. MCC 7 поставува барања за презентирање и обелоденување на информациите за парични текови.

Белешки

Структура

- 112 **Белешките треба да:**
- (а) Презентираат информации за основата на која се подготвени финансиските извештаи и посебните сметководствени политики користени во согласност со точките 117-124.
 - (б) Ги обелоденуваат информациите кои се бараат со МСФИ, а кои не се презентирани на друго место во финансиските извештаи.
 - (в) Обезбедуваат информации кои не се презентирани на друго место во финансиските извештаи, но се релевантни за разбирање на било кој од нив.
- 113 **Ентитетот, доколку е изводливо, треба да ги презентира белешките на систематски начин. Ентитетот треба да ја поврзе секоја ставка во извештаите за финансиска состојба и за сеопфатна добивка, одделниот биланс на успех (доколку се презентира), извештаите за промени во главнината и за паричните текови со секоја поврзана информација во белешките.**
- 114 Ентитетот вообичаено ги презентира белешките по следниот редослед, за да им помогне на корисниците да ги разберат финансиските извештаи како и да ги споредуваат со финансиските извештаи на други ентитети:
- (а) Изјава за усогласеност со МСФИ (види точка 16).
 - (б) Преглед на значајните сметководствени политики кои се користени (види точка 117).
 - (в) Поткрепувачки информации за ставки кои се презентирани во извештаите за финансиска состојба и за сеопфатна добивка, во одделниот биланс на успех (доколку

се презентира), во извештаите за промени во главнината како и за паричните текови, по редослед по кој секој извештај и секоја линиска ставка се презентирани.

(г) Други обелоденувања, вклучувајќи:

- (i) Неизвесни обврски (види MCC 37) и непризнаени договорни обврзувања.
- (ii) Нефинансиски обелоденувања, на пример, цели и политики на ентитетот за управување со финансиски ризик (види МСФИ 7).

115 Во некои околности, би можело да биде неопходно или пожелно да се менува редоследот на одредени ставки во рамките на белешките. На пример, ентитетот може да комбинира информации за промени во објективната вредност признаени во добивката или загубата со информации за рочноста на финансиските инструменти, иако првите обелоденувања се однесуваат на извештајот за сеопфатна добивка или одделниот биланс на успех (доколку се презентира) додека другите се однесуваат на извештајот за финансиската состојба. И покрај тоа, ентитетот ја задржува систематската структура на белешките се додека е изводливо.

116 Ентитетот може да презентира белешки во кои се обезбедуваат информации за основата за подготовка на финансиските извештаи и за специфични сметководствени политики како одвоен дел на финансиските извештаи.

Обелоденување на сметководствени политики

117 **Во прегледот на значајни сметководствени политики ентитетот треба да ги обелодени:**

- (а) **Основата (или основите) за мерење користени при подготовка на финансиските извештаи.**
- (б) **Останатите сметководствени политики кои се користени, а кои се релевантни за разбирање на финансиските извештаи.**

118 За ентитетот е важно да ги информира корисниците за основата или основите за мерење користени во финансиските извештаи (на пример, историска набавна вредност, тековен трошок, нето реализациона вредност, објективна вредност или надоместлив износ) бидејќи основата врз која ентитетот ги подготвува финансиските извештаи значајно влијае на анализата на корисниците. Кога ентитетот користи повеќе од една основа за мерење во финансиските извештаи, на пример кога одредени групи на средства се ревалоризираат, доволно е да се даде индикација за категориите на средствата и обврските врз кои секоја основа за мерење се применува.

119 Кога одлучува дали одредена сметководствена политика треба да се обелодени, раководството разгледува дали обелоденувањето би им помогнало на корисниците да разберат како трансакциите, другите настани и состојби се одразуваат на финансиската успешност и финансиската состојба за која се известува. Обелоденувањето на определени сметководствени политики е посебно корисно за корисниците кога тие политики се избираат од алтернативите дозволени во МСФИ. Пример за тоа е кога учесник во заедничко вложување го признава неговото учество во заеднички контролиран ентитет користејќи пропорционална консолидација или метод на главнина (види MCC 31 *Учества во заеднички вложувања*). Некои МСФИ посебно бараат обелоденување на одредени сметководствени политики, вклучувајќи избор од страна на раководството помеѓу различни политики кои тие ги дозволуваат. На пример, MCC 16 бара обелоденување на основите за мерење користени за групи на недвижности, постројки и опрема.

120 Секој ентитет ја разгледува природата на неговото работење и политиките кои корисниците на неговите финансиски извештаи очекуваат да бидат обелоденети за таков вид на ентитет. На пример, корисниците би очекувале од ентитет кој е обврзник на данок на добивка да ги обелодени неговите сметководствени политики за данок на добивка, вклучувајќи ги и тие кои се однесуваат на одложените даночни обврски и средства. Кога ентитетот има значајно странско работење или трансакции во странска валута, корисниците би очекувале обелоденување на сметководствените политики за признавање на добивки и загуби од курсни разлики.

121 Една сметководствена политика може да биде значајна заради природата на работењето на ентитетот дури иако износите за тековниот и претходните периоди не се значајни. Исто така соодветно е да се обелодени секоја значајна сметководствена политика која посебно не се бара со МСФИ но ентитетот ја избира и применува во согласност со MCC 8.

122 **Ентитетот треба да ги обелодени, во прегледот на значајни сметководствени политики или други белешки, расудувањата, освен оние кои вклучуваат проценки (види точка 125), кои раководството ги прави во процесот на примена на сметководствените политики на**

ентитетот и кои имаат најзначајно влијание врз износите признаени во финансиските извештаи.

- 123 Во процесот на примената на сметководствените политики на ентитетот, раководството прави различни расудувања освен оние кои вклучуваат проценки, кои може значајно да влијаат на износите кои тоа ги признава во финансиските извештаи. На пример, раководството користи расудување во утврдувањето:
- (а) Дали финансиските средства се вложувања кои се чуваат до доспевање.
 - (б) Кога значително сите значајни ризици и награди кои произлегуваат од сопственоста на финансиските средства и изнајмените средства се пренесени на други ентитети.
 - (в) Дали, во суштина, определени продажби на добра претставуваат аранжмани за финансирање и затоа не придонесуваат за зголемување на приходот.
 - (г) Дали суштината на односот помеѓу ентитетот и ентитет за посебна намена упатува на тоа дека ентитетот го контролира ентитетот за посебна намена.
- 124 Некои од обелоденувањата направени во согласност со точка 122 се бараат од страна на други МСФИ. На пример, МСС 27 бара ентитетот да ги обелодени причините поради кои сопственичкото учество на ентитетот не претставува контрола, во однос на ентитет во кој се вложува кој не претставува подружница дури иако повеќе од половината од неговата гласачка или потенцијално гласачка моќ се поседува директно или индиректно преку подружници. МСС 40 *Вложувања во недвижности* бара обелоденување на критериумите развиени од страна на ентитетот за да се разликува вложувањето во недвижност од недвижност запоседната од сопственикот и од недвижност која се чува за продажба во редовниот тек на работење, кога класификацијата на недвижноста е тешка.

Извори на проценка на неизвесност

- 125 Ентитетот треба да обелодени информации за претпоставките кои ги прави за иднината и за другите главни извори на проценка на неизвесност на крајот на периодот на известување, кои што имаат значаен ризик да резултираат во материјална корекција на сметководствената вредност на средствата и обврските во рамките на наредната финансиска година. Во однос на тие средства и обврски, белешките треба да вклучуваат детали за:
- (а) Нивната природа.
 - (б) Сметководствената вредност на крајот на периодот на известување.
- 126 Утврдувањето на сметководствената вредност на некои средства и обврски бара проценка на влијанието на неизвесните идни настани врз тие средства и обврски на крајот на периодот на известување. На пример, во отсуство на следење на пазарните цени во последниот период, неопходни се проценки ориентирани кон иднината за мерење на надоместливиот износ на групи на недвижности, постројки и опрема, ефектот на технолошка застареност врз залихите, резервирањата кои зависат од идниот исход на судски спор кој е во тек, долгорочните обврски за користи за вработени како на пример пензиски обврски. Тие проценки вклучуваат претпоставки за ставки какви што се корекција за ризик на парични текови или дисконтни стапки, идни промени во плати и идни промени во цени кои имаат влијание на другите трошоци.
- 127 Претпоставките и другите извори на проценка на неизвесност кои се обелоденети во согласност со точка 125 претставуваат проценки кои бараат најтешки, субјективни или комплексни расудувања од страна на раководството. Како што расте бројот на променливи и претпоставки кои влијаат на идното можно разрешување на неизвесностите, тие расудувања стануваат се повеќе субјективни и сложени, додека пак потенцијалот за материјална корекција на сметководствените вредности на средствата и обврските вообичаено соодветно се зголемува.
- 128 Обелоденувањата во точка 125 не се бараат за средства и обврски кои содржат значаен ризик дека нивните сметководствени вредности можат материјално да се променат во текот на наредната финансиска година доколку, на крајот на периодот на известување, тие се мерат по објективна вредност заснована на последно следените пазарни цени. Таквите објективни вредности можат материјално да се променат во текот на наредната финансиска година но тие промени не би произлегле од претпоставките или другите извори на проценка на неизвесност на крајот на периодот на известување.

- 129 Ентитетот ги презентира обелоденувањата во точка 125 на начин кој им помага на корисниците на финансиските извештаи да ги разберат расудувањата кои ги прави раководството за иднината и за други извори на проценка на неизвесноста. Природата и обемот на обезбедените информации се менува во зависност од природата на претпоставката и други околности. Примери за видови на обелоденувања кои ги прави ентитетот се:
- (а) Природата на претпоставката или друга проценка на неизвесност.
 - (б) Осетливоста на сметководствените вредности на методите, претпоставките и проценките кои се инхерентни за нивната пресметка, вклучувајќи ги причините за осетливоста.
 - (в) Очекуваното разрешување на некоја неизвесност и опсегот на разумно можни исходи во текот на наредната финансиска година во однос на сметководствените вредности на средствата и обврските кои се засегнати.
 - (г) Објаснување на промените направени на минати претпоставки кои се однесуваат на тие средства и обврски, доколку неизвесноста остане неразрешена.
- 130 Овој Стандард не бара од ентитетот да обелоденува информации за буџети или прогнози кога се прават обелоденувањата наведени во точка 125.
- 131 Понекогаш е непрактично да се обелодени обемот на можните ефекти на некоја претпоставка или друг извор на проценка на неизвесност на крајот на периодот на известување. Во такви случаи ентитетот обелоденува дека е разумно можно, врз основа на постоечкото знаење, исходите во текот на наредната финансиска година кои се различни од претпоставката да бараат материјална корекција на сметководствената вредност на засегнатото средство или обврска. Во сите случаи, ентитетот ја обелоденува природата и сметководствената вредност на конкретното средство или обврска (или група на средства или обврски) кои се под влијание на претпоставката.
- 132 Обелоденувањата во точка 122 за одредени расудувања кои ги прави раководството во процесот на примена на сметководствените политики на ентитетот не се однесуваат на обелоденувањата на изворите за проценка на неизвесноста наведена во точка 125.
- 133 Други МСФИ бараат обелоденување на некои од претпоставките кои инаку би се барале во согласност со точка 125. На пример, МСС 37 бара обелоденување, во одредени околности, на главните претпоставки за идните настани кои имаат влијание на групите на резервирања. МСФИ 7 бара обелоденување на значајните претпоставки кои ентитетот ги користи во проценувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски кои се водат по објективна вредност. МСС 16 бара обелоденување на значајните претпоставки кои ентитетот ги користи во проценувањето на објективната вредност на ревалоризираниите ставки на недвижности, постројки и опрема.

Капитал

- 134 **Ентитетот треба да обелодени информации со кои им се овозможува на корисниците на неговите финансиски извештаи да ги оценуваат целите, политиките и процесите на ентитетот за управување со капиталот.**
- 135 Во согласност со точка 134, ентитетот го обелоденува следното:
- (а) Квалитативни информации за неговите цели, политики и процеси за управување со капиталот, вклучувајќи:
 - (i) Опис на тоа што ентитетот го управува како капитал.
 - (ii) Кога ентитетот е подложен на екстерно наметнати капитални барања, природата на тие барања и како тие барања се вклучени во управувањето со капиталот.
 - (iii) Како тој ги исполнува неговите цели за управување со капиталот.
 - (б) Краток преглед со квантитативни податоци на тоа што ентитетот го управува како капитал. Некои ентитети гледаат на некои обврски (на пример, некои форми на субординиран долг) како дел од капиталот. Други ентитети гледаат на капиталот со исклучување на некои компоненти на главнината (на пример компоненти кои произлегуваат од хеџинг на парични текови).
 - (в) Било кои промени во (а) и (б) од претходните периоди.

- (г) Дали во текот на периодот тој се придржувал на било кои екстерно наметнати капитални барања на кои тој подлежи.
- (д) Кога ентитетот не се придржувал на такви екстерно наметнати капитални барања, последиците кои произлегуваат од таквото непридржување.

Ентитетот ги заснова таквите обелоденувања на информациите кои интерно му се обезбедуваат на клучниот раководен персонал.

- 136 Еден ентитет може да управува со капиталот на голем број начини и да биде подложен на различни капитални барања. На пример, еден конгломерат може да вклучува ентитети кои преземаат осигурителни и банкарски активности и таквите ентитети може да работат според неколку различни законодавства. Кога збирното обелоденување за капиталните барања и начинот на кој се управува капиталот нема да обезбедат корисни информации или ќе го искриват разбирањето на корисниците на финансиските извештаи за капиталните ресурси на ентитетот, ентитетот треба да обелодени одвоени информации за секое капитално барање на кое е подложен ентитетот.

Финансиски инструменти кои може да се вратат на издавачот класифицирани како сопственички инструменти

- 136A За финансиските инструменти кои може да се вратат на издавачот и кои се класифицирани како сопственички инструменти, ентитетот треба да обелодени (до степенот до кој тоа не е обелоденето на друго место):
- (а) Караток преглед со квантитативни податоци за износот класифициран како главнина.
 - (б) Неговите цели, политики и процеси за управување со неговата обврска повторно да ги купи или исплати инструментите кога тоа од него ќе го побараат имателите на инструментот, вклучувајќи ги промените од претходниот период.
 - (в) Очекуваните парични текови за исплата или повторно купување на таа класа на финансиски инструменти.
 - (г) Информации за тоа како очекуваните парични одливи за исплата или повторно купување биле утврдени.

Други обелоденувања

- 137 Ентитетот треба да ги обелодени во белешките:
- (а) Износот на предложени дивиденди или објавени пред финансиските извештаи да бидат одобрени за издавање но кои не се признаени како распределба на сопствениците за време на тој период, и поврзаниот износ по акција.
 - (б) Износот на било кои кумулативни приоритетни дивиденди кои не се признаени.
- 138 Ентитетот треба да го обелодени следното, доколку не е обелоденето на друго место во информациите објавени со финансиските извештаи:
- (а) Домицилот и правната форма на ентитетот, земјата во која е основано како акционерско друштво и адресата на регистрираната фирма (или главното место на извршување на основната дејност, доколку тоа се разликува од седиштето на регистрираната фирма).
 - (б) Опис на природата на работењето на ентитетот и неговите главни активности.
 - (в) Името на матичното друштво и основното матично друштво на групата.
 - (г) Доколку се работи за ентитет со ограничен период на постоење, информации за должината на тој период.

Преодни одредби и датум на стапување во сила

- 139 Ентитетот треба да го применува овој Стандард на финансиските извештаи кои ги покриваат периодите кои почнуваат на или по 1 јануари 2009 година. Претходна примена е дозволена. Доколку ентитет го усвои овој Стандард и пред тој рок, тоа треба да го обелодени тој факт.

- 139А МСС 27 (како што е изменет во 2008) ја измени точка 106. Ентитетот треба да ја применува таа измена за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2009 година. Доколку ентитетот го применува МСС 27 (изменет 2008 година) пред тој рок, измената треба да се применува за тој претходен период. Измената треба да се применува ретроспективно.
- 139Б *Финансиски инструменти кои може да се вратат на издавачот и обврски кои произлегуваат при ликвидација* (измени на МСС 32 и МСС 1), издадени во февруари 2008 година, ја изменија точка 138 и вметнаа точки 8А, 80А и 136А. Ентитетот треба да ги применува тие измени за финансиските извештаи кои ги покриваат периодите кои почнуваат на или по 1 јануари 2009 година. Се дозволува примена и пред тој рок. Доколку ентитетот ги применува измените и пред тој рок, тоа ќе го обелодени тој факт и ќе треба да се применуваат и поврзаните измени на МСС 32, МСС 39, МСФИ 7 и КТМФИ 2 *Акции на членовите во кооперативни ентитети и слични инструменти* во исто време.
- 139В Точките 68 и 71 беа изменети со *Подобувањата на МСФИ* издадени во мај 2008 година. Ентитетот треба да ги применува тие измени за финансиските извештаи кои ги покриваат периодите кои почнуваат на или по 1 јануари 2009 година. Се дозволува примена пред тој рок. Доколку ентитетот ги применува измените пред тој рок тој треба да го обелодени тој факт.

Повлекување на МСС 1 (ревидиран 2003)

- 140 Овој Стандард го заменува МСС 1 *Презентирање на финансиски извештаи* ревидиран во 2003 година, како што е изменет во 2005 година.